

Statsbudsjettet 2024 - NHO Transports merknader til Stortingets transportkomite

NHO Transport representerer leverandører av kollektivtrafikkjenester med buss, bybane og drosje. Det meste av transporten er basert på fylkeskommunale kontrakter. Kollektivtrafikk er en samfunnskritisk funksjon, og foreningens medlemsbedrifter sysselsetter rundt 17.000 årsverk i hele Norge.

Behov for mer midler til drift av kollektivtrafikken i 2024

Det er et politisk mål at flere skal reise kollektivt for å få en mer bærekraftig persontransport. Politisk satsing, blant annet gjennom Byvekstavtaler, ga frem til pandemien resultater i form av stadig flere reisende. Nå er passasjerene på god vei tilbake til kollektivtrafikken. Billettinntektene er likevel lavere enn før, og disse er sentrale for å dekke deler av driftskostnadene. Samtidig har prisen på innsatsfaktorene til drift økt kraftig, og en positiv overgang til elbusser hever investeringsnivået.

Kollektivtrafikkforeningen har innhentet tall som viser at underfinansieringen er beregnet til om lag 1,5 milliarder kroner for 2024. Uten nødvendig finansiering av driften, er kutt i kollektivtilbudet det mest realistiske. Dette vil gå utover passasjerene og kollektivtrafikkens funksjon i byer og bygder. Blant annet har fylkesordføreren i Vestland varslet kutt i rutetilbudet dersom det ikke kommer tilstrekkelige midler.

- *Det bør settes av 1,5 milliarder kroner ekstra til fylkeskommunene øremerket drift av kollektivtrafikken i statsbudsjettet for 2024.*

Store samfunnsmessige gevinster ved å styrke kollektivtrafikken i kommende år

Transportøkonomisk institutt har i en ny rapport dokumentert god samfunnsnytte økonomisk, sosialt og klimamessig gjennom økt målrettet satsing på kollektivtrafikk. For å gjøre kollektivtilbudet mer attraktivt, må frekvensen økes og reisetiden reduseres. Tiltak som gir raskere fremkommelighet, er viktig for at flere skal reise kollektivt.

Dette krever en mer forutsigbar finansiering av kollektivtrafikken fra politisk hold enn årlige budsjettprioriteringer på statlig og fylkeskommunalt nivå. Virkemidler og tiltak for å realisere samfunnsøkonomiske gevinster ved kollektivtrafikken bør også samordnes bedre på tvers av fylkene og transportformer. Modeller for styrket ressursinnsats og bedre måloppnåelse kan for eksempel formuleres gjennom et verbalvedtak.

- *Stortinget ber Regjeringen i fremleggelsen av ny Nasjonal transportplan våren 2024 angi modeller som sikrer mer langsiktig finansiering av lokalt og regionalt kollektivtilbud. For å realisere samfunnsøkonomiske gevinster må også den samlede ressursinnsatsen for kollektivtrafikk bli mer samordnet og helhetlig.*

NHO Transports kontaktpersoner for mer informasjon

Jon H. Stordrange, adm. direktør, jon.stordrange@transport.no, mobil 415 06 770

Jofri Lunde, næringspolitisk sjef, jofri.lunde@transport.no, mobil 411 61 944